

Innledning

Rammeplan for mediefag er utarbeidet i en overgangsfase, og den skal erstatte gjeldende plan som er over 16 år gammel. Samtidig er det en ambisjon at planen skal ha betydning for hvordan rammeplaner i fremtiden skal utformes. Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) forutsetter derfor at den blir oppdatert i forhold til nye betegnelser for dagens vekttall og eventuelt andre endringer som er blitt signalisert i arbeidet med revisjon av rammeplanverket. I uttalelsen legger vi vesentlig vekt på fagets plass i en fremtidig lærerutdanning, men vi berører i mindre grad planens forhold til kapittel 1 og 2 i eksisterende rammeplan. HiST har også valgt å kommentere de mer prinsipielle aspektene ved rammeplanen. Uttalelsen er bygget opp slik:

- Noen generelle betraktninger/ prinsipielle aspekter ved rammeplaner.
- Er dette en hensiktsmessig måte å utforme en rammeplan på?
- Punktvis gjennomgang av planen (primært for å kommentere det faglige innholdet).

Noen generelle betraktninger/prinsipielle aspekter ved rammeplaner

Det er gjort et godt grunnlagsarbeid med denne planen og den representerer en klar forbedring i forhold til planen fra 1985. Vi ønsker likevel å peke på noen trekk som kan bidra til forbedring. For det første er den for altomfattende og har mer preg av et grunnfagsstudium ved universitetet enn et studium knyttet til lærerutdanning. Det blir for mange generelle teoretiske tema slik at det profesjonsspesifikke og fagdidaktiske blir for lite profilert. Vi savner videre en klargjøring av begrepet medier og i særdeleshet en grenseoppgang mot IKT. Vi mener derfor at man bør benytte en annen betegnelse enn ”Medier og informasjons- og kommunikasjonsteknologi”.

Det er som kjent blitt vedtatt at rammeplaner skal utarbeides på en slik måte at institusjonene blir gitt større frihet. En rammeplan skal definere klare mål for et studium, samt at det i rammeplanen også skal fremgå hvilken kompetanse studentene skal opparbeide seg gjennom studiet. Det er HiST sin klare oppfatning at rammeplanen for 10 + 10 vekttall mediefag i lærerutdanningen *ikke* ivaretar institusjonenes faglige frihet og selvstendighet, og vi anser derfor dette for å være en sak av prinsipiell betydning.

HiST mener at rammeplanen legger opp til en for sterk faglig styring, og det gis ikke nok rom for institusjonene til å organisere dette aktuelle studiet på en best mulig måte ut i fra de arbeidsmåter, lærerkrefter og andre ressurser som de ulike lærerutdanninger rår over. Selv om den faglige styringen synes å være godt ivaretatt i rammeplanen, kan den noe teoritunge utformingen og detaljgraden virke begrensende for institusjonenes selvstendighet. Både hensynet til variasjoner i de ulike institusjoners fagportefølje og mediefagets raske utvikling krever en plan med større grad av fleksibilitet.

En nøyte gjennomgang av utkastet til mal for rammeplaner viser at den legger opp til detaljstyring, og vi oppfatter punkt 4 som særlig problematisk. Detaljeringsgraden blir for høy med hensyn til innholdsemner, tatt i betraktning det som ble nevnt over om hva som skal defineres av en rammeplan. Videre stiller vi spørsmål til punkt 7 i malen som omfatter forskrifter, og vi er skeptiske til hvorvidt det er hensiktsmessig å ha en forskrift for hver fagplan. Her ønsker vi å påpeke at vi er usikre på om dette i det hele tatt er meningen.

En hensiktsmessig utforming av rammeplan i lærerutdanningen?

HiST synes stort sett at innledningen *Om mediefag i allmennlærerutdanningen* er god. Vi mener likevel at barn og unge som medieaktører kan få en mer fremtredende plass som utfordringer for lærerrollen i mediefaget. Når det gjelder *Mål og sluttkompetanse* mener vi at mediepedagogisk og didaktisk kompetanse må få en mer fremtredende plass. I forhold til *Innhold* har vi ingen kommentarer til de tema som er nevnt, men vi synes det blir for mange opplister og konkretiseringer av enkeltområder under de ulike tema. Her foreslår vi en del strykninger.

Gjennom den strenge modulstrukturen (studiet splittes opp i moduler) legger rammeplanen opp til det vi vil kalle en atomisering av fagene, med det resultat at det blir vanskelig å organisere et studium som er helhetlig og sammenhengende. Institusjonene bør selv kunne bestemme hvordan de 10 + 10 vekttallene skal organiseres, og de bør også selv kunne bestemme hvor stor vekttallsbelastning de ulike modulene skal ha.

Videre mener HiST at fokus i for stor grad blir lagt på den vitenskapelige delen av mediefag, og at den mediekritiske delen er overfokuset. Refleksjon foretrekkes fremfor kun kritikk, og for å kunne realisere dette er det nødvendig med en større integrering mellom teori og praksis i dette studiet. Vi mener at det kreative momentet er det viktigste innen mediefag, men dette er nesten fraværende i rammeplanen.

Punktvis gjennomgang med forslag til endringer

1. Innledning

Vi foreslår at avsnitt 2 og 3 redigeres om til ett avsnitt hvor hovedfokus rettes mot barn og unge som medieaktører. Videre foreslår vi å stryke begrepet *tverrfaglig* i avsnitt 4, samt begrepet *kritisk* i samme avsnitt. Svært mange konnotasjoner knyttes til begrepet tverrfaglighet, og vi mener det ikke er spesielt klargjørende å bruke begrepet i denne sammenhengen. For øvrig mener vi at begrepet refleksjon også innbefatter det å være kritisk.

2. Formål med utdanningen

Som tidligere nevnt synes vi benevnelsen *informasjons- og kommunikasjonsteknologi* er problematisk.

3. Mål og sluttkompetanse

Under A: Analytisk og teoretisk kompetanse, foreslår vi følgende i stedet for det som står:

Studentene skal:

- Etablere et metaperspektiv på faget gjennom bruk av ulike vitenskapelige støttedisipliner.
- Utvikle ferdigheter i å analysere og vurdere ulike medietekster med forståelse av det som er spesielt med hensyn til form, innhold og funksjon for det enkelte medieuttrykk og samspillet med andre mennesker.
- Videreutvikle et metaperspektiv på barn og unges sosialisering i et mediasamfunn i endring.

Under B: Kommunikativ og kreativ kompetanse, foreslår vi følgende endringer:

Siste kulepunkt: Kunne evaluere egne og andres medieprodukter og veilede barn og unge i produksjon av ulike medietekster.

Under C: Fagdidaktisk kompetanse, foreslår vi følgende endringer:

Studentene skal

- ha kunnskaper og ferdigheter slik at de i størst mulig grad kan utnytte barn og unges ressurser til medieproduksjon
- som opprinnelig
- ha læreplananalytiske ferdigheter slik at arbeid med og om medier realiseres i henhold til de aktuelle læreplaner for grunn- og videregående skole

4. Innhold

Vi foreslår at man ikke bruker betegnelsene moduler, men deler inn studiets innhold i fire hovedelementer som hver har omtrent det samme omfang.

1: Medier og kommunikasjon

1. Medier, kultur og samfunn. Her foreslår vi å stryke fra og med *herunder*...
2. Tekstanalyse. Her foreslår vi å stryke ordet *sentrale*.

4: Valgfri fordypning

Vi mener det er en svakhet ved moduloppbyggingen at den ikke vektlegger at studentene skal ha mulighet for fordypning eller profilering i forhold til hovedtrinn eller aldersgrupper. Dette harmoniserer ikke med

de signaler som foreløpig er kommet gjennom det pågående revisjonsarbeid. Videre mener vi moduloppbyggingen mangler et induktivt perspektiv, ved at praktisk medieproduksjon først kommer i modul 3. Det betyr at det går an å avlegge eksamen i 10 vt uten å ha deltatt i praktisk medieproduksjon. Vi foreslår at kravet til at faget skal moduloppbygges ikke gjøres til et krav i rammeplanen. I rammeplanen kan man slå fast at de fire delene ikke kalles moduler, men innholdselementer, og at de skal tillegges omtrent like stor vekt på studiet. Dersom man vil si noe om moduloppbygging i selve rammeplanen, kan det stå mer som et eksempel på hvordan planen kan moduloppbygges for de institusjonene som ønsker det.

	10 vekttall	10 vekttall	20 vekttall
1 Medier og kommunikasjon	3 vekttall	2 vekttall	5 vekttall
2 Praktisk medieproduksjon	3 vekttall	2 vekttall	5 vekttall
3 Valgfri fordypning	2 vekttall	3 vekttall	5 vekttall
4 Barn, unge og medier med fordypning mot alder/trinn	3 vekttall	2 vekttall	5 vekttall